

Kázeň z evanjelických služieb Božích v Bratislave (Nový kostol),
12. nedeľa po Svätej Trojici, 23. 8. 2026, 18.00 h; ES 362, Žalm
138, 216, 413, A 86,

téma: **Pozor**

na nové otroctvá

Marek 3, 1 - 6: „1Keď zase vošiel do synagógy, bol tam človek, ktorý mal vyschnutú ruku. 2Aby Ho mohli obžalovať, dávali pozor, či ho uzdraví v sobotu. 3I povedal človeku, ktorý mal suchú ruku: Staň si do prostriedku! 4A spýtal sa ich: Či je dovolené v sobotu robiť dobre alebo zle; zachrániť život alebo zabiť? A oni mlčali. 5Poobzeral si ich s hnevom a zarmútený zatvrdilosťou ich srdca, povedal tomu človeku: Vystri ruku! I vystrel ruku a bola mu zase zdravá. 6Farizeji nato vyšli a hneď sa radili o ňom s herodiánmi, že Ho zahubia.“

Milí bratia a milé sestry!

Pauzy, prestávky nám robia dobre.

Napríklad ak niekto hovorí bez prerušenia – bez pauzy, je ťažké sledovať, čo vraví. Podobne do hudby prináša pauza dramatickosť, dynamiku, krásu. Pre žiakov, študentov a učiteľov sú vítanou pauzou prázdniny. Pre pracujúcich sviatky – dni pracovného pokoja.

Sám Pán Ježiš hovorí (Mt 11, 28): „Podťe ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení; ja vám dám odpočinutie!“

Môť si vydýchnuť, odpočinuť, je to čo slúži životu. Akú nesmiernu radosť museli mať Izraelci, keď ich Hospodin vyslobodil z Egypta – domu otroctva. **Ako otroci v Egypte makali bez prestávky celý týždeň.** Pán Boh im však vraví:

Vy, ktorí patríte do Božieho ľudu, už nikdy nebudete otrokmi práce. Deň sviatočného odpočinku symbolizuje opak otroctva. Deň odpočinku je veľkým vydýchnutím. Slúži životu – prináša človeku úľavu, radosť a pomáha, aby sa život rozvinul a prekvital.

Kto žije, len aby pracoval, žije v otroctve. Kto nechce byť otrokom, kto sa ním nechce stať, odloží z času na čas svoju prácu a oslávi slobodu, teší sa z nej.

Áno, človek musí vedieť **prestať** od práce. Práve toto: „ prestať “ znamená výraz **„šabat“ - sviatočný deň.** Je vzácnym Božím darom pre Boží ľud Izrael, aj pre celé ľudstvo.

Izraelcom zaznelo slovo Hospodinovo: „8Pamätaj na deň sviatočného odpočinku a svät ho! 9Šesť dní budeš pracovať a konať svoju prácu, 10ale siedmy deň je dňom sviatočného odpočinku pre Hospodina, tvojho Boha; nebudeš robiť nijakú prácu ani ty, ani tvoj syn, ani tvoja dcéra, ani tvoj sluha, ani tvoja slúžka, ani tvoj dobytok, ani cudzinec, ktorý je v tvojich bránach, 11**lebo** za šesť dní utvoril **Hospodin** nebesá i zem, more i všetko, čo je v nich, a **siedmy deň odpočíval; preto Hospodin požehnal deň sviatočného odpočinku a posvätil ho!**“ (2M 20, 8 – 11)

„15Pamätaj, že si bol sluhom v Egypte, a **Hospodin, tvoj Boh, ťa vyviedol odtiaľ** mocnou rukou a vystretým ramenom. **Preto ti Hospodin, tvoj Boh, prikázal zachovávať deň sviatočného odpočinku.**“ (5M 5, 15)

Boží ľud, si vyslobodený z Egypta, nebuď už otrokom. A dávaj si pozor, aby si sa nedostal do nových otroctiev. Raduj sa zo slobody. A nech na nej majú podiel všetci, ktorí sú s tebou. Nech je tu aspoň jeden deň, keď si všetci budú rovní – vládcovia aj sluhovia, domáci aj cudzinci. Všetci nech svätia sviatočný deň a tešia sa z neho. Sobota – **sviatočný deň** – sa teda stala **darom aj úlohou. Odpočinkom aj požiadavkou zachovávať – svätiť ho.**

Farizeji sa sústredili najmä na to druhé. Zabudli, že sviatočný deň je Božím darom. Zo zdravej vyváženosti odpočinku a úlohy svätiť sobotu, sa z nej stal deň ustráchaného odmietania každej činnosti, ktorá pripomína prácu. A **prísny pancier zákazov ovládol srdce zbožných v Izraeli:** Len nerobiť nič nedovoleného v sobotu!

Pán Ježiš vnímal, že tu došlo k nepochopeniu a k zídeniu zo správnej cesty. **Deň odpočinku** sa predsa nemá stať bremenom. Je veľkým vydýchnutím. **Slúži životu. Človeku má prinášať úľavu, radosť a napomáhať, aby sa život rozvíjal a prekvital.**

Na počiatku Boh videl, že všetko, čo stvoril, bolo veľmi dobré a správne. Pán Ježiš videl, že ruka muža v synagóge dobrá nie je. A to nie je správne. Preto práve v sobotu uzdravil človeka s vysnutou rukou. **Uzdravenie znamená život, podobne ako sviatočný deň znamená život.**

Farizejov sa Ježiš opýtal: „Či je dovolené v sobotu robiť dobre?“ Pán Ježiš o tom nepochybuje,

no „oni mlčali.“ Ich srdce bolo tvrdé. **Majú radšej svoju interpretáciu náboženstva, svoje predpisy, ako ľudí.** Náboženský kult postavili proti človeku. Údajne pre slávu Božiu. A striehnu na Ježiša, aby Ho obžalovali. Ježišovi je z nich smutno. Pre Neho **náboženstvo, ktoré stratilo svoju hojivú moc je odumreté** – rovnako ako ruka onoho muža. **Ježiš vidí oslavu Boha v láske k človeku.** Kladie otázku: „Je dovolené v sobotu robiť dobre alebo zle; zachrániť život alebo zabiť?“ **Kto nerobí dobre, počína si zle** (Jakub 4, 17). Ak vo sviatočný deň nie je zakázané zachrániť človeka, potom nie je dovolené nechať ho, aby sa vo svojej biede utrápil.

Pán Ježiš „povedal človeku, ktorý mal suchú ruku: Staň si do prostriedku!“ Dovtedy skromne čakal niekde v kúte. Nič neočakával. On, ktorého ľudia zrejme odstrkávali, stojí teraz vďaka Ježišovi uprostred, v srdci spoločenstva. Pán naznačuje, že **chorý muž má zvláštne miesto v Božom srdci.** Ježiš z onoho muža urobil centrum diania. Stredobod synagógy. Centrum soboty. **Pre Boha je človek v strede záujmu aj v sobotu. Práve dnes, vo sviatočný deň mu to treba povedať, aby si to slovo vierou prisvojil.** Nie je nijaký dôvod, aby sa cítil menejcenný. Ved' už starí rabíni vravievali: „Sviatočný deň je darom pre teba, ty mu však nie si vydaný napospas.“ Aj pre chorého muža to má byť deň, v ktorom si odpočinie a bude sa radovať. Tak **nech si odpočinie od toho, že má odumretú ruku!**

Samotné uzdravenie prebieha veľmi stručne až úsečne. „Vystri ruku! I vystrel ruku a bola mu zase zdravá.“ **Chorý poslúcha proti všetkej logike, no práve to je viera.**

Porušil Ježiš sviatočný deň? - Nie, On zachránil človeka. Koniec-koncov, Ježiš ho uzdravil „len“ slovom, bez akejkoľvek fyzickej aktivity. Nepracoval, veď sa ani nepohol. Urobil to, čo je vo sviatočný deň dovolené.

Podľa farizejov sa v sobotu uzdravovať, zachraňovať nesmie, ale strojiť úklady na Ježišovu záhubu sa podľa nich smie (v. 6)...

Pán Ježiš nepohrdal zákonom. Tento príbeh začal poznámkou o Ježišovi: „Keď **zase** vošiel do synagógy“. Vošiel tam ako obvykle. **Ježiš** teda **svätzil sviatočný deň v bohoslužobnom zhromaždení.** Uzdravením vyschnutej ruky **protestoval proti takému náboženstvu, z ktorého bola zvesť o Božej láske k človeku vytlačená zákonníckym dogmatizmom a lipnutím na litere.** Protestoval proti náboženstvu, ktoré je postavené na strachu, vedie k novým otroctvám, namiesto aby privádzalo k radosti, slobode a životu. Amen.

Modlitba: Pane Ježiši, ďakujeme za Tvoju uzdravujúcu prítomnosť. Prosíme, tam, kde blúdime a upadáme do strachu, nás oslobod' a daj nám zažiť Tvoju moc: obnovujúcu, darujúcu život, slobodu a radosť. Amen.

S použitím myšlienok teológov: Frank-Christian Schmitt (FB 2026), Nico ter Linden, Jiří Mrázek, Ľudovít Fazekáš: **Martin Šefranko, evanjelický a. v. farár**